

מרובה פרק שביעי בבא קמא

ע"א

עין משפט
נר מצוה

(א) כמותו לג: ז"מ
 65. ושי"ג ט ג'ל או
 מכוו יכ"א ככמותו,
 (א) כמותו לג: קדושין
 מג לקמן ע"ג, (ד) מכות
 טס ט (ועינין פג ושי"ג),
 (ו) נחולין פ. פא. פה:
 מכות. לר. קדושין ט.
 לקמן ע"ג, (ו) מכות לר.
 חולין י"ה, (ח) שבת לר.
 פ"ה ט: תרומות פ"ב מ"ג
 כמותו לר. גיטין נג: ט"ט
 חולין טו. ומספיקא דשבת
 ט"ג, (ט) קדש היא היא
 קדש ואין מעשה ג'ל,
 (י) כמותו לר. חולין קטו,
 (כ) ג'ל, (כג) ט'ל דפטריין
 יע"ג, (ט) ג'ל ע"ג,
 (ט) נחולין טו, (ט) ד"ה
 ג'ל, (ט) ד"ה לדין,
 (ט) ד"ה ו"מ, (ט) ד"ה
 הנכשל, (ק) ד"ה היא,
 (ר) ש"ך ל"ע"ג

אפי' הכי. כי יהיז לה חייז עליה דעלה איסור חטון הכא נמי
 כו': **מלקוח איכא**. משום לאו: ר' מאיר היא. במסכת מכות (דף
 ד). מעידים אנו בפלוני שחייב לחזירו מאתים וזו ונמלאו וזממין לוקין
 ומשלמין שלא השם המציאן לדי מכות מציאן לדי משלומין:
גנב וטבח בשבת. ואע"ג דאיכא
 חיוב מיתה: **גנב שור הנסקל**. אע"ג
 דאיסורי הנאה הוא חיוב וכלתני
 לקמנו (ט) עמא: **וכי** שלח חוטא ושולח
 מתחייב בתשלומי ד' וה' והא קיימא
 לן דאין שליח לדבר עזירה במסכת
 קדושין (דף מג:). אין מכירה אלא בשנים
 מוכר ולוקח: **הפס**. כי עבד איש
 ט דפטרה ליה לאו משום דלא מיחייב
 אלא משום דקס ליה בדרבנא מיניה:
ר"ש דאמר שחיטה שאינה ראויה כו'.
 דמתן פירקין (ו) רבי שמעון פוטר בשני
 אלו: **בשלא ע"ז ושור הנסקל**.
 איסורי הנאה נינהו דאמר במסכת
 ע"ז (דף נד). אע"פ שאמרנו המשתחוה
 לכהנת חזירו לא אסרה עשה זה
 מעשה אסרה: **בשוגג יאכל אפי'**
 הוא עכמנו ואפילו זו ציוס: **במוזיד**
לא יאכל. זו ציוס. והוא הדין לאחרים
 ואידי דמתנן רישא בדידיה מתנן נמי
 סיפא בדידיה והכי איבעי לן לפרושי
 בכלל שוחטין ט: **רבי יהודה אומר**
בשוגג יאכל. הוא עכמנו למונאי
 שבת וכו ציוס לא הוא ולא אחרים
 ואידי דבעי למימנא סיפא בדידיה
 תנא נמי ברישא בדידיה: **במוזיד לא**
יאכל. הוא עולמית אכל אחרים
אולוס: דברי יוחנן הסנדלר גרסינן
יאכל יוכל אפי' בשוגג. יאסר בצליה:
במוזיד אחרים לך. קודש הוא היכא
 דשייך דין מיתה ולא בשוגג: **מעשה**
שסם דאורייתא. אסורין בצליה:
 להכי

אפילו הכי כיון דקא מקני ליה בהכי הויא
 מכירה: **גנב וטבח ביום הכפורים וכו'**:
 אמרי אמאי נהי דקטלא ליכא מלקות מיהא
 איכא וקו"ל דאינו לוקה ומשלם אמרי הא
 מני ר"מ היא דאמר (ט) לוקה ומשלם אי
 ר"מ אפילו טבח בשבת וכי תימא לוקה
 ומשלם אית ליה מת ומשלם לית ליה
 ולא והתניא **גנב וטבח בשבת גנב וטבח**
לע"ז **גנב שור הנסקל וטבח משלם ארבעה**
וחמשה דברי ר"מ וחכמים פומריין אמרי בר
 מינה דההיא דהא אתמר עלה א"ר יעקב
 א"ר יוחנן ואמרי לה א"ר ירמיה אמר רבי
 שמעון בן לקיש רבי אבין ורבי אלעאי וכל
 חבורתא משמיה דרבי יוחנן אמרי בטובה
 ע"י אחר וכי זה חוטא וזה מתחייב אמר רבא
 שאני הכא דאמר קרא (ט) ומכרו (ט) מה
 מכירה ע"י אחר אף מביחה ע"י אחר דבי
 ר' ישמעאל תנא או ילרבות את השליח
 דבי חזקיה תנא תחת ילרבות את השליח
 מתקיף לה מר זוטרא מי איכא מידי דאילו
 עביד איהו לא מיחייב ועביד שליח ומיחייב
 א"ל רב אשי התם לאו משום דלא מיחייב
 הוא אלא דקם ליה בדרבנא מיניה ואי בטובה
 על ידי אחר מ"ט דרבנן דפטרי אמרי (ט) מאן
 חכמים ר"ש דאמר (ט) שחיטה שאינה ראויה
 לא שמה שחיטה אמרי בשלמא ע"ז ושור
 הנסקל שחיטה שאינה ראויה היא אלא
 שבת שחיטה ראויה היא דתנן (י) השוחט
 בשבת וביום הכפורים אע"פ שמתחייב
 המבשל
 כרבי יוחנן הסנדלר דתנן (ט) המבשל
 בשבת בשוגג יאכל דברי ר"מ רבי יהודה אומר בשוגג
 יאכל במוצאי שבת במוזיד לא יאכל
 במוצאי שבת לאחרים ולא לו במוזיד לא יאכל עולמית לא
 לו ולא לאחרים מ"ט דר' יוחנן הסנדלר כדדריש רבי חייא אפיתחא דבי נשיאה
 ושמרתם את השבת כי קדש היא לכם מה קדש אסור באכילה אף מעשה
 שבת אסורין באכילה אי מה קדש אסור בהנאה אף מעשה שבת אסור בהנאה
 ת"ל לכם שלכם היא יכול אפילו בשוגג ת"ל מחלליה מות יומת במוזיד
 אמרתי לך ולא בשוגג פליגי בה רב אחא ורבינא חד אמר מעשה שבת
 דאורייתא וחד אמר מעשה שבת דרבנן מ"ד דאורייתא כדאמרן ומ"ד דרבנן
 אמר קרא (ט) קדש הוא הוא קדש (י) ואין מעשיו קדש בשלמא מ"ד דאורייתא אמטו
 להכי

משום דקא יהיז לה הוי חטון פ"י כיון שזריך לתת לה ללאת ידי
 שמים אפי' לא היה עומד בחזירה חשיב חטון ולא מתנה ה"נ
 הויא מכירה וכן משמע בהשוכר את הפועלים (ב"מ דף לא.
 וס) דחייב ליתן ללאת ידי שמים דאמר התם החוסס את הפרה
 ודש זה לוקה ומשלם ד' קנים לפרה
 וג' קנים לתמור ופריך והא קיימא
 לן דאין לוקה ומשלם ומשני רבא
 אמתן אסרה תורה אפי' זא על אמו
 וא"מ דצפרק בן סורר ומורה (סנהדרין
 דף עב. וסס) אמרינן רבא איגיניבו
 ליה [דיכרין] במתרת האדריניהו
 ניהליה ולא קבלינהו הואיל ופק
 מפומיה דרז דבמיס קניניה ואס
 היו חייבין ללאת ידי שמים אמאי לא
 קבלינהו וי"ל שס לא היו מחזירים
 אלא משום שזיו סבורים שחייבין
 להחזיר מן הדין:
והא קי"ל דאין לוקה ומשלם.
 הכי נמי פריך אמתניתין
 דאלו נערוה (כמותו דף לג. וסס)
 ומימה דהא צקנס משמע דמודו כולי
 עלמא דלוקה ומשלם דליפין ממונאי
 שס רע כדמוכח צפ"ק דמכות (דף ד.
 טס) דהוי גמרינן בכל דוכמתן ממונאי
 שס רע אי לאו דאיכא לנפוך מנה
 למונאי שס רע שכן קנס וכדי רשעמו
 נוקי בשאר ממון דלאו קנס דוחק
 לומר דרבנן פליגי דלרבי מאיר
 וסברי עדים זוממים קנסא הוא וכדי
 רשעמו צעדים זוממים כמיז למימנא
 דאפי' צקנס משום רשעה אחת אמת
 דלחייבו וחי אמת מחייבו משום שתי
 רשעים וי"ל דודאי אי לאו דאיכא
 למפוך מה למונאי שס רע שכן קנס
 הוה ילפינן בכל דוכמתן דלוקה ומשלם
 והוה דרשינן כדי רשעמו לדרשה
 אחרת כדדרשינן באלו נערוה אכל
 השתא דאיכא למפוך ומוקמי כדי
 רשעמו דאין לוקה ומשלם מהשתא
 ילפינן בכל דוכמתן מהתם דאין עדים
 זוממים לוקין ומשלמין אפילו צקנס
 דכל ענין אמרה תורה דאין עדים
 זוממים לוקין ומשלמין אפי' צעשה
 שהעידו שקר טבחו ומכרו דהוי קנס
 ומעידים זוממין ילפינן טפי ממונאי
 ש"ר דעיקר מלקות כמיז בהן ומלאו
 דחסימה דסמין ליה ילפינן לכל
 המלקיות: **במוזבא ע"י אחה**.
 ואס תאמר ולרבי דאמר צפרק אלו
 נערוה (כמותו דף נד: וסס) דלרבי
 מאיר חידוש הוא שחדשה תורה צקנס
 דאף ע"ג דמקטל משלם היכי הוה
 משני ממני דחי כר"מ אפי' טובח בשבת נמי וי"ל דהוה מוקים ממני דכלל אחרו ציה וכרבי יוחנן דאמר חייבי מלקיות שוגגין חייבין
 בתשלומין והכי משני רבה התם מתניתין דאלו נערוה: **אן ילרבות את השליח**. ומאן דמזריך או לחלק דריש מתנת לרבות את השליח:
בשרמא ע"ז ושור הנסקל שחיטה שאין ראויה היא. הך סוגיא אמאי כמ"ד ששוחט (חולין דף מג.) אדם אוסר דבר שאין שלו
 צעשה זה מעשה דפלוגמא דתנאי הוא וא"ת והא אמר ר' יוחנן דלפלו למ"ד אדם אוסר בני מינא ועבד כוכבים אכל
 ישראל לעצור קמחיין ואכתי שחיטה ראויה היא וי"ל (ט) כשנתן רשות לשחוט כרצונו ואפי' לע"ז דאין שייך לומר לעצור צעלים
 קמחיין שהשליח סבור שהוא של גנב: **המבשל בשבת**. מפורש צפרק הניזקין (גיטין דף נג: וסס): **מה קדש אסור אף**
מעשה שבת אסורים. וא"ת ולא יכתוב לא קדש ולא לכם ואנא ידענא דאסורי מלא תאכל כל תועבה כל שתעבתי לך הרי הוא
היא קדש ואין מעשה קדש. ולא סגי דלא יכתוב לא היא ולא קדש דמכל שתעבתי לך הוה אסורין בצליה והכי איתא בהדיא
 צפרק כל הצער (חולין דף קטו. וסס): (ט) **א"ל** דרבנן אמאי פטרי רבנן. הוה מני למימר דלא דרשי או ותחת לרבות
 את השליח אלא דלא ניחא ליה למימר דפליגי בשליח ואס תאמר והא משמע לקמן דאפי' בדרבנן פטרינן שחיטה שאין ראויה דהא
 צעי למימר אלא צליה דקסבר ר' יוחנן דחולין ששחטו צעורה לאו דאורייתא דקתני רבי שמעון פוטר בשני אלו וי"ל דעל כרחק
 לא צעי למימר דלאו דאורייתא אלא לת"ק דצפרק כיוסו דסם (חולין דף פה: וסס) דייקנין בהדיא דסבר רבי שמעון חולין ששחטו
 צעורה דאורייתא מדמתן צפרק בתרא דתמורה (דף לג:). רבי שמעון אומר חולין ששחטו צעורה ישרפו וכן חיה וכי דייק התם ממתניתין
 דתמורה הוא הדין דהוה מני למידק ממתניתין דקתני רבי שמעון פוטר בשני אלו:

תורה אור השלם

1. כי יגבא איש שור או
 שוה וטבח או מקרו
 חמשה ד'קן ישלם תחת
 השור וארבע אף תחת
 העשה: שמות כא לו
 2. ושמרתם את השבת
 כי קדש הוא לכם
 מתקליה מות יומת כי
 כל העשה בה מלאכה
 ונכרתה דנפש הרוח
 גבור עמיה:
 שמות לא יד

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה בשלמא וכו'
 וי"ל דמירי בשלמא:

רבינו הגנאל

גנב וטבח ביום הכיפורים
 משלם ד' ה'. ואקשינן
 עלה אמאי. והוא עושה
 מלאכה ביום הכיפורים
 חייב כרת ונתן כל חייבי
 כריתות שלקו נפטרו מדי
 כרתו. וקימא לן אין לוקה
 ומת אין לוקה ומשלם.
 ואמרין לר' מאיר אפילו
 מת ומשלם אית ליה. גנב
 וטבח בשבת אמאי פוטר
 והתניא גנב וטבח בשבת,
 גנב וטבח לעבודה וזה,
 גנב וטבח שור הנסקל
 משלם ד' ה' דברי ר'
 מאיר וחכמי פוטריין.
 ופרקינן. ומתחין בטובה
 בעצמו דכיון דמתחייב
 בנפשו הוא פוטר מן
 השתלומין. התם בטובה
 על ידי אחר דאינו מתחייב
 בנפשו כי שלוחו טבח.
 ואקשינן. או הכי מאי
 טעמי דרבנן דפטרי
 משלם. ופרקינן. מאן
 חמי' ר' שמעי' אית דאמי'
 שחיטה שאינה ראויה לא
 שמה שחיטה. אלא
 שחיטה בשבת שחיטה
 ראויה היא דתני השוחט
 בשבת וביום הכפורים אף
 על פי שמתחייב בנפשו
 שחיטתו כשרה. ופרקינן.
 ר' שמעי' סבר לה כר' יוחנן
 הסנדלר דאמי' המבשל
 בשבת בשוגג יאכל
 למוצאי שבת לאחרים ולא
 לו. במוזיד לא יאכל
 עולמית לא לו ולא
 לאחרים. ר' שמעי' סבר לה
 בשחיטה בשבת כר' יוחנן
 הסנדלר בבישול בשבת.
 ואמרין מאי טעמי דר'

יוחנן הסנדלר כדדריש ר' חייא ושמרתם את השבת כי קדש ... באכילה אף מעשה שבת אסורין באכילה, או מה קדש אסור ...
 באכילה ומותרין בהנאה. פליגי בה רב אחא ורבינא חד אמר מעשה [שבת מדאורייתא] כדדריש ר' חייא, וחד אמר מעשה שבת
 אסורין מדרבנן דאמי' קרא קדש היא, היא קדש ואין מעשה קדש. וקימא לן כל היכא דפליגי רב אחא ורבינא הלכה כדברי
 המיקל, הולכך מוקמינן להו למעשה שבת אסורין מדרבנן. וגרסינן בתחלת שחיטת חולין כי הוה רב מורה לתלמידיו הוה
 מורה להו כר' מאיר וכי הוה דריש בפירקא הוה דריש כר' יהודה משום עמי הארץ וכולי. ובתלמוד ארץ ישראל בשבת פרק
 כירה גרסי רב כי הוה מורה בחבורתא הוה מורה להו כר' מאיר בצביחא הוה מורה כר' יוחנן הסנדלר. ולמדנו זה מזה, דרב
 כר' מאיר הוה גמיר היכתא, והוה דהוה דריש בצביחא בפירקא הוה מתחייב כר' יהודה וכר' יוחנן הסנדלר משום עמי הארץ.

הדין לאחרים נמי דאסור למעלה זו ציוס, דעמא משום דלא נעטייה הנאה מאסורא או וי שיה לאורמא כבדי שיעשו לא
 מני לו הנאה מיניה, ואידי דמתן רישא בדידיה דאשמעין רבנא להסירה, מני נמי סיפא בדידיה (סס) לא יאכל אלו לעולם,
 אכל אחרים ישראל אולוס (כתובות דף לד.) לא יאכל הוא משום קנס אכל אחרים אולוס (חולין דף קסו). ר' יהודה אומר בשוגג
 יאכל. הוא עכמנו, למוצאי שבת. לאחר שהמתין כבדי שיעשו, אכל בשבת לא, דקניס שוגג אטו מוד (גיטין נג. ובעי"ז כתובות
 דף) והוא הדין לאחרים דלע"ג דבשוגג חייב סקילה ליה עזירה מיהא איכא ובענין כבדי שיעשו, דלא נעטייה הנאה מעצרה,
 ואידי דבעי למימנא סיפא לא יאכל עולמית בדידיה, אכל לאחרים שרי, דהוה דעבד איסורא קנסאו רבנן אכל לאחרים לא, מני
 נמי רישא בדידיה (חולין דף סו). במוזיד לא יאכל. הוא עולמית אכל אחרים (כתובות דף ד). ר' יוחנן הסנדלר אומר בשוגג
 יאכל למוצאי שבת לאחרים. לישאל (סס) כבדי שיעשו, כר' יהודה דמשוי ליה עזירה אף בשוגג, ועדיפא מרבי יהודה
 דאמר בשבת אסורין קנסו רבנן. אמרינן דלא עבד איסורא לא קנסו, אלא כבדי שיעשו ימיו דלא מיהא מעצרה (חולין דף סו). במוזיד לא
 יאכל למוצאי שבת לאחרים. יתאל, אכל מוכרו וטתו לעובד כוכבים (כתובות דף ד). מ"ט דר' יוחנן הסנדלר. דאמר מעשה שבת אסורין בצליה (סס).
 דאורייתא. במוזיד אסורין מן התורה בצליה לר' יוחנן הסנדלר (סס).

הדין לאחרים נמי דאסור למעלה זו ציוס, דעמא משום דלא נעטייה הנאה מאסורא או וי שיה לאורמא כבדי שיעשו לא
 מני לו הנאה מיניה, ואידי דמתן רישא בדידיה דאשמעין רבנא להסירה, מני נמי סיפא בדידיה (סס) לא יאכל אלו לעולם,
 אכל אחרים ישראל אולוס (כתובות דף לד.) לא יאכל הוא משום קנס אכל אחרים אולוס (חולין דף קסו). ר' יהודה אומר בשוגג
 יאכל. הוא עכמנו, למוצאי שבת. לאחר שהמתין כבדי שיעשו, אכל בשבת לא, דקניס שוגג אטו מוד (גיטין נג. ובעי"ז כתובות
 דף) והוא הדין לאחרים דלע"ג דבשוגג חייב סקילה ליה עזירה מיהא איכא ובענין כבדי שיעשו, דלא נעטייה הנאה מעצרה,
 ואידי דבעי למימנא סיפא לא יאכל עולמית בדידיה, אכל לאחרים שרי, דהוה דעבד איסורא קנסאו רבנן אכל לאחרים לא, מני
 נמי רישא בדידיה (חולין דף סו). במוזיד לא יאכל. הוא עולמית אכל אחרים (כתובות דף ד). ר' יוחנן הסנדלר אומר בשוגג
 יאכל למוצאי שבת לאחרים. לישאל (סס) כבדי שיעשו, כר' יהודה דמשוי ליה עזירה אף בשוגג, ועדיפא מרבי יהודה
 דאמר בשבת אסורין קנסו רבנן. אמרינן דלא עבד איסורא לא קנסו, אלא כבדי שיעשו ימיו דלא מיהא מעצרה (חולין דף סו). במוזיד לא
 יאכל למוצאי שבת לאחרים. יתאל, אכל מוכרו וטתו לעובד כוכבים (כתובות דף ד). מ"ט דר' יוחנן הסנדלר. דאמר מעשה שבת אסורין בצליה (סס).
 דאורייתא. במוזיד אסורין מן התורה בצליה לר' יוחנן הסנדלר (סס).

